

BORSSZEM JANKÓ

Khu b. (lesúlyed.) Servus, én Grácza megyek. Grűsz di, csau!
 Kllr b. Tartsatok helyet a „grűne Jäger“-nál az extraczimmerben. Reménylem, a kéz mely ide-
 tol engem is nem sokára Pensionopolisba segít. Pfirt di der Mars!

Búvárlatok a Como taván.

— Fiafnói Vilmos által. —

COMO (a régi rómaiaknál Comarom) igen csinos városka. Itt született a két Plinius, kikről azonban, minthogy a magyar tud. akadémiának még csak levelező tagjai sem voltak, nem sokat tartok. Volta is itt született, a ki ugyhiszem kőfaragó volt, mert a Volta-oszlopról lett híres. Ezen ismeretlen nagyságnak itt szobrot is emeltek; ott áll a köztéren; hogy mi képen áll? azt könyű kitalálni; hát: Voltaképen!

Comonak igen szép basilicája is van, miért is is Alsó-Olaszország egyik provinciáját Basilicatanak nevezik. Itt láthatók a (hihetőleg abonyi származású) szent Abondio történetei üvegfestésekben.

A Como tava már a régiéknél is tő gyanánt használtatott, de aránytalansága miatt (hossza 12 óra, szélessége 1 óra) minden akademikusra elkedvelenítőleg hat. Az Ad da folyó keresztül foly rajta Lecco felé, mely körülmény a körülakókat önkényt látszanak ösztönözni az „Ad da lecco k a comoi tó történetéhez“ című munka megírásához, mire azonban. akademikusok itt teljesen hiányozván, senki sem vállalkozott. Az „agoni“ nevű haiacskáktól származik hihetőleg az agonia, mely halhalálukat megelőzi.

A tavon gőzösök közlekednek, melyekre, fájdalom, még akademikusnak sincsen szabadjegye. (Meg kellene érte támadni Medgyaszayt.)

A kilátás és vidék aesthetice nem szép ugyan, de a magyar történelmi búvárlatra bő anyagot nyújt. A Villa d'Este például, mely nem mást jelent mint „Eszte háza“, kétségkívül hajdan az Eszterházy család birtoka volt, miről azonban az utódok már maguk sem tudnak semmit.

A Villa Carlottát — általam még föl nem fedezett okmányok szerint — Sarolta régi magyar királyné építtette a 19. század styljében (ugynevezett peristyl), később egy burkus hercegnő vette meg 700,000 huszason (tehát magyar pénzen). Itt is a magyar géniusz nyomai látszanak Canova több szobrában (kinek ugyanis Ferenczynek egy ideig tanítványa volt), hasonlóképen id. Thorwald(Thorwald sen.) pozsonyi dán születésű szobrász nagy művében, mely „Sándor léghuzamát“ (Alexander Zug) ábrázolja.

Szemközt Bellaggio látszik, mely a „szép ázsiótól“ nyerte nevét, mely itt uralkodik. Itt van a Gyulay-féle nyárilak, (az olaszoknál Villa Giulia), mely Gyulay táborragy hadjárataira utal. Itt van továbbá a Villa Melzi, mely, ha jól sejtem, a magyar bureaucrátiában ismert Melczer család bölcsője; e gyanításomat különösen avval támogatom, hogy a Melczerek praedicátuma „kellemesi“, ebben a villában lakni pedig szintén igen kellemes lehet. Itt megint látni szobrokat Casanovától, kinek ledér memoirjai magyarra is le vannak fordítva.

Szemközt Menaggiót látjuk, hol a Villa Viganó (magyar család lehet!) kertjében szép márvány csoportzat van Argentit51 (ismeretes váci homoeopatha.)

Említést érdemel még Varena helység, (nem-e a magyarországi Varannó folyó mellékéről ide szakadt katonaság alapítása?) hol a „Fiume latte“ nevű víz-esés arról nevezetes, hogy az olasz kormány itt Fiume fölött valóságos uralmat gyakorol, ami a nikolsburgi békekötéssel (1866) homlokegyenest ellenkezik.

Nemkülönben a nyilván debreczeni telepítvényesekre utaló Dongó helység és Domaso (Dömös? Tamási?) hol a villa Calderara (talán Calderoni?) a magyar optikára emlékeztet, a villa Lasquez pedig a műbarátot érdekli, mert tulajdonosától a pesti országos képtárban is látunk képeket, (a katalogusokban Velasquez áll hibásan Lasquez helyett).

Végre őrizkedni kell Colico városkától, mely különösen hasrágásban szokott nyilatkozni és Bonfinius szerint Mátyás királyunk alatt mint némethas lett ismeretessé Magyarországon (anno 317 ante water-closetum natum)

Groguss Ágostnak.

Mért törsz jó ra, igazra, tökélyre? — ha az, ami rá vár,
Nem a felejtés! — több: hogy figyelembe se jő.
Lásd e gy rosz kritikát irtál, még zsenge időkben,
S bár száz éveket élj, azt so ha sem feledik.

„Véletlenből.“

„Véletlenből“ maradt ki a budapesti és bécsi hivatalos közlönyből a l. f. kéziratok 2-a.

„Véletlenből“ adta be lemondását Kuhn.

„Véletlenből“ neveztetett ki Koller, és

„Véletlenből“ maradt meg Andrassy.

Olesó élez, (nímet.)

„Bisher hatte ihn nur das Königreich Böhmen — nun hat die ganze ungarisch - oesterreichische Monarchie den „Koller“. (Jaj!)

A népviselet és a divat közt az a hasonlatosság van, ami a morál és a szokás közt. Hanem, ha akkor lesz a népviseletből divat, mikor a morálól szokás — ugy addig még „sok süpeki szűrszabó legénynek — tüje hegye törik a szegénynek!“

Szomoru, hogy míg a világosság terjesztésére a légszesz már általánosították, addig az igazság földéretésére még mindig csak fiskálisokat nevelünk.

Az orvosok a pápának az audienciát tiltják. Hiszen n m a fülére beteg az a szegény öreg ember, hanem a szemére

Esztdőre mindenki szabadon járhat majd a lánchidon. Az is, akit bekisérnek?

Kuhn bukásáról.

(Félhivatalos levelekből.)

I.

□ Bécs, jun. 16.

KUHN eltávozásának semmi jelentősége sincs. E demissio nem mai dolog. Mikor Kuhn ezelőtt hat évvel a ministeriumba lépett, már kijelentette, hogy nem szándékozik sokáig maradni. Ami most megtörtént, az tehát csupán egy régóta érlelt elhatározásnak tényleges kivitele, mely semmiféle összeköttetésben nem áll bizonyos indefiniált befolyásokkal. Kuhn nem akart maradni. Mindent elkövettek, hogy tartóztassák, de egészségi állapota a grácsi levegőt elengedhetetlenné tette s annak élvezetét az orvosok csakugyan már több ízben ajánlották neki. Egyébiránt Magyarországnak nincs mit tartani sem ettől, sem más fordulattól. Consolidálta magát. Adósságot csinált. Egész Európa érdeklődik e hitelező iránt s ügyel rá, hogy baja ne essék. Semmitől se tartsanak.

II.

△ Bécs, jun. 17.

Hogy Kuhn eltávozása nem rejt magában rendszerváltozást, mutatja utódjának kiszemelése. Nem vélünk csalódní, ha azon föltevésnek némi súlyt engedni bátorkodunk, hogy nem minden mélyebb célzás nélkül jelölték ki örökösül épen Kollert, kinek még neve is ugyanazon betűvel kezdődik, melylyel a távozóé. Alaptalan é a remény, hogy akiknek még nevét is oly hasonlóan alkotta meg a gondviselésnek előrelátó keze, intentióikban és célzataikban oly kevésé üthetnek el egymástól, mint egy anyának két gyermeke? A sötétség tehát, mely mysticus fátyolával ez eseményt borította, a politikus gyakorlati szemének nem átláthatatlan s amiben a fölülletes szemlélő a véletlennek játékát képes csak fölfedezni, abban ő megtalálja a kivezető Ariadne-fonalat.

III.

= Bécs, jun. 18.

Kuhn bukása a honvédségnek győzelme. Tudva levő, hogy John b. a honvédség legmelegebb pártfogója. Maga is folyamodott áttételeért s kész lett volna még hadnagyi rangot is elfogadni soraiban, de némi akadályok gördültek eléje, úgy, hogy folyamodását nem adhatta be John intentiója ismeretes, ketté szakítani az osztrák sereget és Klapkára bizni a magyar hadak vezetését — ezt célozza Johnnak minden lépése. Kuhn pedig határozottan ellenezte John kinevezését törzskari főnökké. Koller úgy látszik egyetért vele. Aggodalomra tehát nincs ok.

IV.

‡ Bécs, jun. 19.

Ha némely mutatkozó jelenségek nem csálnak, a legutóbbi fordulat rejtelmességének leplét fölemelni már közelebb is igen könnyű lesz. Azon általánosan

elterjedt vélemény, mely feladatául némely okozatok visszavezetését nem létező okokra tüzte ki magának, hibásnak fogh:tna bizonyulni és a hiszékenységgel üződtt könnyelmű játékok, mely a gyanu fölbresztésének nem irigylendő munkájával foglalkozik, az egymásra torlódo események ékesenszólo tanubizonyosságával szemben roszakaratu ferdítésének meztelenségében fog eshetőleg csakhamar jelenkezhetni.

Ezzel azt hisszük a situatiot teljesen földeritet-tük s a kedélyek megnyugtatasához nem csekély szolgálattal járultunk.

Fületlen gombok.

Ál o m é s V a l ó s á g. Jákob köre hajtja fejét — ez a valóság. Az égig érő lajtorján angyalok járnak föl-alá — ez az álom. Ha valaki egy sziklán álomra hajtja fejét és azt álmódja: ha itt lefelé hocsátaná a létrát, bányát talál — itt a sziklában lehet álmódott valóság.

*

Darvin az ember fajának megalapításánál szenvedett — doctrinái tovább fűzésében — hajótörést. Kisült, hogy az emberek nagy része — fajtalan.

*

Kiméletlen sors! Biz az, ha a kisaszony fátyolából pipa-folt lesz.

*

Valakit javítani — erre első kellék nálánál jobbnak lenni. Ezen törik meg alkalmasint a kormányzóok törekvése a kormányzot-tak irányában.

*

Zsarnok államban úgy állították pelengérré az embert. Al-ko tmányos államban joga van mindenkinek — magát állítani pelengérré. Sokan élnek is az alkalommal.

*

Nem utolsó jele állami hanyatlásunknak az, hogy versenyeink inkább futó k, mint a haladás útján eredményökben m a r a d a n d ó k.

*

Generosus férfi-világ! Mióta látják, hogy nem minden nő mehet férjhez — hogy vigasztalódjának a közös sorson — nem minden férfi vesz feleséget.

*

IX. Pius utolsó foh:sza: „Elfogyott koronából az utolsó tövis is, melyen eddig a szamarakat tápláltuk.“

*

A bank-nyomdában fődolog az ezerekek nyomása; az e g y e- s e k e t csak azért nyomják, hogy a megváltás lehetséges legyen.

*

A budget megszavazását alkotmányos uton — a zsarnok viszonyok parancsa könnyíti meg.

*

Nő, férfi — actor, factor; de magát soha egyik sem okozza.

*

Minden mult nemzedék ostobaságai mint összekuszált fonál, a jövő generációt gombolyításra kárhóztatja; ha csak ezen ke-rekkötő-szer iránt nagy kegyelettel viseltetve békében hagyja, mondván: „ugy szép, ha kőczos.“

Királyutczai levél.

— Kedves sógoromhoz, Seifensteiner Salamonhoz, a botoshoz a 3. dub otczába. —

Budapestben, 20 júniusba.

Kedvesch sógorleben,

Régen irtam már én te neked egy levelit. A tscholád mexaporotta magát és ilyenkur, amint te is jól tucz, koporni kell; nem apró betőt, hanem apro penzt az apro jereknek.

De előfordolja magát ednémel olkolmatóschág, amikor a kenszerőség a kezibe nyomja nekem a régi tultat.

Miótától óta mexabadolta a magyar izraelitó a járumtol, amit horczolta ezer esztendőkön át ésch ű edjrangó a magnáttal is, mert mindaketű edformán fizetünk az adót — az ótától óta nintschen idű nekem irkóltni firkóltni. Az emancipation meg van, valamengyi űsi es oj polgerok vadjonk benne most az emanczipácban.

Sak sopán edjedől akur, ha — mint az Árpád-kámtul todom — katoxochen zsidó űjd forgolja a szűnyegen, kontározom fül a stropirt pegázinost, hoid luvagoljak rajta a nyári színházba, todnillik az arenába.

A szurgalmatus doctoroknak küszünhetünk, hudj a zsidó temetű is mexette mogát és it van az idű, hoid, halottaibul élve, nyógalmaztason magát. Akarja leni igazi nyógalom hel. De megmaratta benönkben aztat a baland szokásch, hoid ezotánd is meghalonk. Mert hióba! — van edj jójithatlan betegschég: az élet, akit nem todja kikórálni más, mint a holál. Kértünk hát edj ój telket temetűre. A küzségi jólés — pedig tübnyre keresztengyek — valúsagos örömel kinalta nekünk edj uj helet, a hun betemethesönk magonkat. Keztünk hát rá építeni es az elsű amit beletemettünk, volt 15,000 florin. Az a fűd, a kibe Ábrahám keblit keztünk kitepeczirozni, víz volt.

Engedelmi kirem! montunk a tonátschnak. Meghalni, nem bánom, mert muszáj. Eltemetni magonkat, auch gut. De a holálunk otán meg is fólni! — aztat nem kívánhat tőlünk senki. Elég, hodj ha már aval is fenegetűznek, hoid nem schokára az ember a holála otán elég. Töz es viz küzt még mindig legjobb földes urnak leni.

Keztünk parlamentirozni. Nadjon parlamentábel molatschág vót űk monták, mars a vízbe! Mink montonk ere: wie heiszt? Eztet az orientalische kérdést azonba sehodj sem tották eldönteni. Eldüntüték tehát magát a temetűt — a megholt izraelitónak nem volt szabad belemenni. Hej, azokban a ros idűkben, mikur még nekünk jó dolga volt, edj kis boravaló segítet! De most ünzere leit is vannak ott, azokat pedig nem lehet kümpremetirozni — es idj történte magát, hogy két magyar csikó, okorom mondani két porozló mint a kordos andjalok oda álták a kapoba es nem beeresztettek a holt zsidót a poredicsomba.

Remonstriroztunk, deprecziroztunk — ere aztat mondták: schon güt! Es idj az a két holt izraelitó ide-oda szolodgálja a váczi es a kerepelesi temetű küzt a koporsóval a hátán a mint tekenyűs béka. Jézos Mária es Mózes!

Hanem tán épen eztet okorja az ój fűfizikos, hoid támadja mogát ed kis kolerát ebül belőle, mer bizom édes keves lehet a dulga; pedig nadjon akarja a monkát. A hun látja ed szál árpaczokrot a ki piros, irja edj proclamationt, hoid ez az árpaczokor azer piros, mert arzénikumal van zűdre festve, nem szabad megeni. Háborót űzen a „Modjor Ojság“-nak, nem szabad prenomerirozni a lédjvesztű papirosra es — magamaga ragasztja ki az otcza sorkára a lédjvesztűt. Az, hoid az ű rendelete van nyomtatva rá, semmicsem nem változtatja ezen rajta. Szóval, nadjon vidjája a küzegesigre, nem be ereszti a holt zsidókat a temetűbe a város szelín es megenged, hoid a legválasztotnépeseb otczába derőre boróra sakteroljanak a libót, csirkét, polkát, akiknek a vére ha nem kiobálja is fel boszóért az égbe, de felbőzőli hozám a 3-ik emeletba, hoid nem jözöm beledogdosni vatát az oromba. Már olan az órom mint edj oborka, ene meg solátának a fűfizokos.

Pedig bizon öröltem magamat az uj fődoctori aquisitionra a dr. Chalász otán, hoid lesz végre nyogta eleven es holt zsidónak!

Ehem!

Az izraelitó türven szerint nem szabad olan faloba éjelezni, a kibe doctor nem lakja; hátha orvosi segedelem nélkül tanálna meghalni. Mink todonk, hoid van nekünk a faloba edj okos oberfizikos, mink lehetünk nyugott De űn, doctorleben, űn, aki todja hoid nekünk nincs jó főorvos, hodj mer éjelezni a faloba?

Ezek otán Solomonkám vadjok a te sógor

Spitzig Izsig,

tscholádapa es ischmeretesch hozophi.

Félek, hogy minden logikai tekergésünk az anthropologiában oda lyukad, hogy valjon embert kell-é majmolni, vagy — Darwin nyomán — majmot emberelni?

*

A cynismus az anyagnak primitiv öntudata.

K r i t i k a.

— A tönkretett Voltaire és Börneék agyonnyomoritása. —
(Függelékül a Greguss-hajszhoz.)

GREGUSS Agost 18 éves korában félreismerte Petőfit. Miféle író lehet oly ember, ki nem képes egy Petőfit felfogni akkor, mikor a zsenge ifjuság egész fogékonyságával nyílik meg minden benyomásnak? Az ily író nem író — semmi. Greguss Agost semmi. Amit irt Greguss, semmi. Amit fog írni, semmi. Greguss tehát el van temetve.

De Greguss nem áll egyedül azon iszonyú sportban, mely holtakat szeret agyonütögetni. Vannak még kivüle írók, akik megfoghatatlan módon vergődve hírre, mint hyénák bolygatják a holtakat. Ime:

Voltairet is nagy szellemnek tartják — világirodalmi tekintélynek. Hihetetlen — de úgy van. Pedig Voltaira mondta Shakespeare „barbárnak“, „vadnak“. Aki így mert nyilatkozni, annak nem lehetett ítélőtehetsége, ítélet nélkül pedig egy betűt nem írhat senki sem történetben, nem philosophiában. Voltairenek nem volt ítélete, tehát nem is lehetett sem történetíró, sem philosoph. Voltaire nem ismerte sem Lang urat, sem Szana urat, pedig minden héten jelen meg nevök nyomtatva.

Ily parvenu tehetség Börne is. Ő Göthét ítélte el. Börneről s ezzel kapcsolatban több német irodalmárról különben már a peleskei notárius Baczur Gázsija is énekeli, dalolván:

Göthe, Siller, Hajne, Börne . . .
Bár az ódaluk börtörne!

Igaz! Aki Göthét elítélhette, ökör. Börne tehát amit irt nem örök, hanem ökör. Ezen ítélet ellen nincs apelláta.

S ily szellemeket bámult a világ eddig! Ezek a bolond akademiskák, ezek a kopasz üstökösök, ezek, a — óh szent Irodalom! Szerencsére még idejekorán fedeztük föl szarvaikat és füleiket.

Ők barmok! Menjenek legelni! Ugyis legelői vannak.

Láng Elemér

végzett II-od osztályú tanulócz és több ellenzéki lap baloldali aesthetikusa.

Csak is az a ki komolyan itél, találhatja a világot nevetésesnek.

*

Bajos megmondani, mi teszi inkább lehetővé a sinecurákat. Egycsek pótló szorgalma-é, vagy a tulnyomó többség lustasága?

*

Nincsen nevetésesebb mint midőn holmi inczipinczi szerző műveire fentartja a fordítási jogot. Szeretném látni, ki volna képes engem — ha egy példányát megvettem — korlátozni abban, mire fordítsam a legtöbbit.

*

Még egy röszt termés — és a vetőmag-zsák — koldustarisznya.

I R O D A L O M.

„Ellenőr.“

— jun. 1. esti kiadás. —

Akadémiai tudósítás: „ . . . Szász Károly „Salamon“ című hőskölteménye Sándor-versekben (értsd alexandrinusokban) van írva. E jegyzet világosan azt mutatja, hogy már nagy Sándor használta e versnemet, nem pedig, mint némelyek vélik, az alexandriai költők. A Sapho-versek is Sopho-versek, amennyiben kanapén fekvé írta e költőnő halhatatlan dalait. Ily földerítések nyomán mily jól fog esni majd az öreg Bernardin de St. Pierre-nek, hogy ő voltaképen nem más, mint a derek ősz magyar Szentpéteri Bernát urunkbátyánk, akit az isten nyugosztaljon.“

*

A díszes magyar stylistá Csernátóni, jun. 19 ki „aproságok“-jában (nesze!) a többi közt azzal vádolja Bittót hogy „nem munklantja magát“. (er mußt sich nicht.) Hallomás szerint Fogarassy János, úgy a magyar nyelv, mint a m. t. akadémia nevében „meg fogja magát köszönni“ ezen, a Spitzig Iczig nyomán tett újabb hódításért, míg Arany János „felismerhető“ (erkenntlich) lesz azon megbecsülhetlen helyreigazításért, mellyel az eddig semmiképp sem érthető címet — „szentivánéji álom“ — találó magyarsággal „nyárközépi álom“-ra (midsummer night) megértésítvényezi (berichtigt).

Csak Csernátóni az igazi magyar.
Élessék általa!

*

— Irodalmi fölfedezés. —

Szörnyű idők! Petőfit megcsönkítják, Csokonait megtódják!

A „Debreczen“ című vidéki tudományos ujság jun. 6-ki számaának tárczarovatában öreg Somossy Mihály ur Csokonainak egy ismeretlen művével örvendeztetni meg a magyar irodalmat. Az első sor elolvasása után kitűnik legott, hogy az nem egyéb, mint A. v. Kozebue „Ausbruch der Verzweiflung“ című verszetének magyarázása (még pedig jó magyarázása.) Azt, hogy fordítás s hogy jó fordítás, ám bizonyítsa e mutatvány.

Németül:

Ha! wer bin ich! und was soll ich hier
Unter Tiegern oder Affen;
Welchen Plan hat Gott mit mir?
Und warum ward ich geschaffen?

Ist das stöhnen dieser Brust
Lobgefang in seinen Ohren?
Ist mein Glend seine Lust? —
O, warum ward ich geboren!

sat.

Magyarul:

Hogy ki és mi vagyok? mit kell itt tennem?
E tigrisek s majmok közt miért kell lennem?
Mi főczélja lehet bennem az istennek?
Hogy engem teremtett, mi az oka ennek?

Hát a szív nyögése tetszik ő fülének?
Ez-é az ő nevet magasztaló ének?
Hát örül ő rajta, hogy nyomorult lettem?
Hogy nyögök, hogy sirok? — óh miért születtem!

sat.

Öreg Solymossy bácsi optima fide örült meg a fölfedezésnek s tőle nem is követelhetjük, hogy jártas legyen a német literatúrában. De a „Figyelő“, melynek szerkesztője oly alapos ismeri a német irodalmat, nem vette észre a tévedést, e vers minden ízében rámutatva a magyar Anakreonra. Csak erre akartam önt figyelmeztetni, Isten velünk!

Szana Tamás.

A Petőfi-arcképek.

— Szabad változatok 9 rajzban. —

(Az „Athenaeum“ nagy Petőfi-kiadásának alkalmából.)

I.

II.

III.

I.

Ez a való eredeti Petőfi Sándor, kit **Székely** Bertalan egy daguerreotypról másolt le. Nagyon is hasonló, amiért Jókai azt mondá, hogy nem jó. Petőfinek szép legénynek kell lenni.

II.

Jó öreg **Barabás** Miklós bá megpingálta tehát szép legénynek, ki hullámzó hajzatával, leánycsalogató bajuszával megejtett minden tehér cselédet.

III.

Petőfi, a kardos dalnok, nem lehetett olyan nápicz czinegefogó, mint a milyennek Barabás rajzolta, mondja a 2-ik Miklós, **Iszó** a vasgyuró agyaggyuró. Petőfi vadbátor hős, kinek szikrát hány a szeme, bajusza eget vív!

IV.

Mais, du tout! — ellenveti a 3-ik Miklós, Vay. Ce cher Peteuphi ilyen volt. Vagy ha ilyen nem volt, ilyennek kellett lennie. Nem smart fellow, hanem gentleman, elegikus petit crevé. Voilà!

V.

Engel Jakab, az angyali szenteségű *Praxijeteles* (a non praxi, mert idealista) szerencsésen fejező ki a szerény lángelmét. Mintha rimet sem tudna, oly szánandólag néz rád.

VI.

Kugler gyakorlati ember. Nem szereti a sájtalmes tapogatózást. Petőfi író volt, tehát tollat a füle mögé. Petőfi nem csak szomorú, de mulatságos darabokat is írt, tehát nevéssen. Épen azon vers olvasása után látjuk itt, melyet Jókai a holt költő szerelméről írt. Mintha azt mondaná magában: „bolondos Móríz!”

VII.

Érzitek is ti, hogyan kell Petőfit kifáraggni! szól Aradi Zsigmond s lángokat tűz a költő fejére, melyről távolról azt hinnéd, haj.

VIII.

Dunaiszky, az emberséges sirkőfaragó műve. Először Posnerkárolojoson tanult, mint a tót képén a borbély-neophita; azután mindjárt nekifogott Petőfi-nek. Kapható agyagban is, levehető koponyával, mint dohánytartó. A név ott van, ami bizonyossá tesz fölöle, hogy nem Szabó Friczit, a jeles bevezetést vetted meg.

(Még bizonyosan lesz folytatása.)

IX.

Marsalkó azon alakításának teremté itt párját, melyet már az első Lendvay-szoborban bámultunk meg. Az atilla alsó lapjából kinövő lábak finom példázás a költő jambusaira. Magasra tartott pennáját a hazának mutogatja.

Alkotmánytervezet Oroszország számára.

1. §.

Az orosz birodalom törvényhozó hatalma két tényezőtől áll; a cárból és két házból.

2. §.

A cár teljhatalmu.

3. §.

Az egyik ház a felsőrendeké, a másik a képviselőházé.

4. §.

A főrendiháznak tagjai 100 hivatalnok, 100 katonára és 100 főúr, kiket a cár kinevez.

5. §.

A képviselőház tagjai szabadon választatnak, de igazoltatásuk a cár megerősítésétől függ.

6. §.

A két ház két laktanyában ülés, melyek mind-egyikében egy kozák ezred 12 ágyúval őrködik a tanácskozások rendes menete fölött.

7. §.

Ha valaki a két ház tagjai közül az illető kormány ellen oppositót támasztana, szabad vadászati joggal tiszteltetik meg Szibériában.

8. §.

A két ház tagjai különben sérthetetlenek, minél fogva védelmükre mindegyik mellett két kozák ül a tanácskozások alatt.

9. §.

Ha a miniszterelnök azt látja, hogy a kormány valamely javaslata mindezek daczára kisebbségben találna maradni, berendelhet szavazásra annyi kozákot, amennyire neki szüksége van. Ezeknek voksa csak oly érvényes, mint a képviselőé.

10. §.

Amely ház egy kormányjavaslatot kétszer visszautasít, feloszlattatik, tagjai az ólombányák tanulmányozása végett az Urálba küldetnek és új országgyűlés hivatik össze.

Mokány Berczi

a domszögi kaszinóban.

Püf neki!

Kikunérozták a Kúnt, beadta a tarisznyáját s azzal kiterítették a köpönyegit, nagy estibe roszul ne járjon az orra csontja. Alo mars, dragóner, kudi nakt! Hogy rágódik rajta az a sok tentás orru úságesináló: így bukott-é meg, vagy amugy? Csak hogy megbukott, kezdené ki a kurta kórság a többit is, veszn eoda ahány van, mind!

Mert én nagyon haragszok a miniszterre s ha ki a mi, már hogy az én pártómbul pugyillárist mer vállalni, akibe én nem nyulok bele —

kampecz annak! Ugy kihagyintom alula a futélt, hogy az argumentumára esik. Ugy én!

Már megest odajártam azon a Pesten. Ha kitartoztam a zsebemet, mindig fölrandít valami. Voltam lúbizottmány, megtyuk választmány is. Ugyancsak össze-sugtak amabban, mikor aszontam nekik: én vagyok az, aki Szoknyából neveltem Pöndölt. A sok nagyfejú atyafi közül egyiknek se lukadt ki oda a tudománya, hogy a rudas kanczám Szoknya, ennek a csikaja meg Pöndöl. Hát még mikor megtudták, hogy ezen járok a Szellőmmel ki ja homokra. Beszélt valamennyi, de egy szavok sem ért annyit mint mikor a Pöndölöm farkatöve emlegeti a fiatal szénát. A miniszter biztatta őket, de biz ott nem indított senki, csak mikor magamat ragasztottam oda lógósnak. Még olyan órációt választáskor se hallott itthon senki. Ki is huzzuk azt a bábolnai szekeret a sárbul, ugy hogy lemaradt a kocsisa.

Hogy a tyukok közibe megyek, gyönyörűven karikázik el mellettem egy csapat lány. Anyányi volt a szentem mind. Kivált az az ustorhegyes! . . . no csak annyit mondok, olyan fírerzugot tudtam volna magamnak kikanyarítani belőle, hogy csak ugy szitta volna bele a fogát minden.

A kotlós az egyik jérczikével épen a kis kapun akart befordulni, mikor emennek ott akadt meg a szoknyája széle a szögben. Akkor láttam csak, hogy voltaképp nem is jércze volt, hanem gatyás galamb! Tán bizony még purczlis is. Jaj, ha ugy a szivemre purczlizott volna! Mért hogy nem lehettem héjja, hogy elcsiptem volna magammal, ide a fészkeembe.

Olyan dúczot építettem volna neki mint a palota!

Mikor a kotlós észrevette a hibát, olyan vesztéttül kodácsolt, hogy a pipi mind a szárnya alá szaladt. Mit kodácsolt nem tudom, mert francziául cselekedte. Mindig ezt hajtotta: „onvoá tu, onvoá tututu!” Tán itatni vitte őket. Hátnál egy dajkáló kappany ment, nyilván a kotlós ura Megkináltam szivarral az istenadtát, mire barátságosan megcsikordította kezében a tubákos pikszist s megkinált egy szippantással. Mikor ezt a madám Kotkodács észrevette, elkezdett kukorékolni. Erre kappany uram is odaszaladt. Feléje se néztem a tyuk-liba parádénak s elmentem a medveakol mellé búsulni. Ez is holdog házasság? mondok magamban. Hanem hát azzal a galambom jérczikével de más milyen is volna az élet . . .

No de addig is — hadd szólják az a csöndes!

CSODABOGARAK.

Debreczenben Stürzenbaum József a népiskolák számára irt könyvet a méter-rendszerről. (Megjelent Méhner Vilmosnál.) Ez van benne szóról szóra: „A liter alatt értendő egy destillált és legtömöttebb állapotjában levő vízzel telt koczka.”

Miért nem már legalább borral? kérdé Están fászi, mikor neki ezt a bolondot elbeszéltek.

*

— A vidéki költő 2-ik levele a „M. O. és a N. V.” szerkesztőjéhez. —

Tudatom nyilvánulásával történt, hogy m. orsz. n. v. (rövidítés) úsághoz elküldött versem, másik verses lapjába a borszemjankóba került (336. sz.) A képzelet üdültével szál szellemem Újra a reactioval szemben a költészeti hegyre, hogy a híres francia nemzet eszmélykedését át helyezem a magyar Fórumra is; e fordítmány dicsőítése Párizs Világában fogamzik, hogy kedves buda Pestünk emelkedésér szolgáljon, Lagazette gouverne le monde, kérem tehát valamelyik lapjába jelen járulékomat helyezni.

Fouler le bitüme stb.

[magyarította alulirt]

Kátrányt gázolni,
Bulvárd ékes napján,
Vagyonnak lenni,
Nem tart néhány napján,
Az utazás után, viszi csigát a hátán
Minden jószák benne;
S' úgy halad előre S' úgy halad előre,
Itt az élet itt az élet itt a buda Pest gyöngy élet
Csak a Jókédüket illet, —
Madárkák járdáját,
Járják minden Városrészt,
Anélkül hogy tudnok okos eszmélykedést,
De a kenyér hiányzik,
Van Bárónak terhelve,
Este ha megérkezik,
Oszlja jó baráti köszt; ittak stb.
A jó név hír után kezdnek
Eszmélykedést; egyik a szökét,
Másik a Barnát a harmadik,
Szép nimfát; tartogat a vállán,
Másik eszt halgatván
A harmadik segít magán.
Itt az élet ésb.

K—bánya 16/a

W. F.
író és Fordító.

Veszedelemes pinczegádor.

— Hús jelenet ebben a nagy melegben. —

Sanyi. (a nyirkos lépcsőn megszökik s a kosárból kipotyog az üveg.) Jajj! . . . a nyakam!
Gyékly Lalyos. Elbukék, mert nem vigyáza.
Están. Nyakad nyakad . . . de az ital!

Dr. Haller kolostor-essenciája.

A barátok számos hasznos találmányai között a karmelita atyák által feltalált kolostor-essencia első helyet foglal el. Csalhatatlan hatással bír gyomorgyengeség, étvágyhiány, gyomor- és mindennemű altesti betegségek ellen. — Egy üveg ára 1 frt.

Cs. kir. szab.

prágai szájviz.

Eltávolít minden kellemetlen szagot a szájból, a fogakat erősíti és épségben tartja, úgy hogy fogszuvasodás nem keletkezhetik. A már hibás fogaknál a fogszű és minden fájdalom megszűnik. — Egy üveg ára 1 frt o. é.

Cs. k. szab. **Tonequin-szappan.**

Ez által a bőr bársorylágyságot, egészséges kinézést és fényt nyer. Egy üvegcae folyékony szappan 80° „ Tonequinnal 1 frt 50 kr, 1 darab szappan 30° „ Tonequinnal 50 kr.

Főraktár Magyarországon: **Török József**
1025 gyógyszerész urnál, király-utca 7. sz. 18

Előfizetési felhívás a
„Magyarország és a Nagyvilág“
című
szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.
Előfizetési ára: Negyedévre 2 frt 50 kr.
Kiadóhivatal: Budapest, bálvány-utca 9. szám

Azt még senki sem hallotta, hogy csak
tíz o. é. forintért
egy egész

salon-készlet

kapható, és mégis igaz!

A készlet következőkből áll:

- 2 **diszes ablak-függöny** fehér csipkéből, bámulatos szép dессicekkel.
- 1 **hosszu járó-szőnyeg** elnyúlhatatlan algeria-szövetből beszóvtott tarka arabeskekkel
- 1 **szobor** (a kiállításon nagy föltűnést okozott), előtűnteti: „A kényszerített ima vagy a síró gyermek“-et.
- 1 **salon-virágkosár**, salon számára a legszebb disz.
- 1 **igen szép**, meglehetősen nagy **fali tükör**.
- 1 **angora-takaró** élénk színű árnyalatokkal, minden salonszatra alkalmas.
- 1 **igen szép fali-óra**, pontosan jár, jótállással. 1064 37-8
- 2 **védőtakaró** kárpitozott butorok számára, brüsseli imt. csipkéből.
- 2 **díszfestmény keretben**, a legújabb iskolához tartozó művészek után.
- 2 **japáni virág-váza** a legfinomabb arany-diszítéssel.

Ezen említett 14 közkiállítási tárgy lúdával és csomagolással együtt csak **10 o. é. frtba** kerül.

Ugyanezen csoport finomabb kivitelben 15. 20 és 25 frtért kapható.

Kapható egyesegyedül az
Amigo-féle
nemzetközi világkiállításban
BÉCS, Praterstrasse 9. sz.

Levél utáni megrendelések postai utánvét vagy az érték előre való beküldése mellett pontosan és lelkismeretesen eszközöltetik. — **Láda, csomagolás, szállítótól és bélyegért** semmi sem számítatik.

26 Bazár FRIEDMANN 26

Praterstrasse 26. Praterstrasse 26.

Papir, látogatójegyek, pecsétnyomók,
minden a legfinomabb, a következő potomarak mellett

Francia levélpapir.

100 drb. nyolczadr. finom, fehér 45 kr.
100 - - - bordás és vonalozott, 65 kr.
100 - - - - - angol frt 1.20.
100 - - - színes 80 kr. 1 frt - 1 frt 50 kr.
100 - - - negyedret finom, fehér 85 kr. - 1 fr.
100 - - - boríték, nyolczadrét 30, 49, 50 kr.
100 - - - - - negyedret 65 kr.

→ Két szép betű koronával a különféle dírtos színekben
100 papíron monogrammnak 30 kr.
100 borítékon monogrammnak 30 kr.

Angol aczéltollak
mindenféle fajtán, kivánság szerint 12 drb. 10, 15, 20, 30, 40-80 kr.

→ **Dombornyomásu sajtók** →
nével, igen finoman készítve, frt 2.80.

STAMPIGLIEN PETSCHAFTE HOCHDRUCKPRESSEN
und andere GRAVIRUNGEN werden prompt u. billiger besorgt.

K. K. priv. 1000 Stück 1 fl. 60 k. 500 - 1-20 Briefsegelmärken.

100 feine Visilkarten - 50k.
100 feinste litografirt 1 fl. -
100 Briefpap. mit Couverts 70k

Igen finoman metszett pecsétnyomók
"legszebb írással": 1 darab két betűvel, nyéllel együtt 50 kr. Korona 50 kr. Egész nevek igen ügyosan számíttatnak.

→ **Bélyegzők** →
pléhszelencével, zsiradék és pacsmaggal ft. 4.50.
Legújabb önnedvesítő-bélyegzők
a gép egyszeri itatásával 1000 lenyomatot tesznek igen gyakorlatiak hivatalok és irodák számára: 1 drb igen finom metszéssel frt 6.50.

Legfinomabb bőr-tárczák 1874-iki naptárral
80 kr.
Ezen minőségben szolgáltatja egyedül a

BAZÁR FRIEDMANN
Praterstrasse 26. sz.

→ Pontos és kifogástalan szolgálattal csak akkor kezeskedünk, ha a megrendelések csakis hozzánk, Praterstrasse 26. címzettnek. 1051 6 5

26 PRATERSTRASSE 26

MI alólirottak

a nagy közönség érdekében kedves kötelességünknek tartjuk az általunk már több ízben is kitűnő és solidnak megismert **Brauswetter János** chronometer- és műórák 25 év óta fennálló öraüzletét Szegeden (szű óvárosában), készséggel és részrehajlatlanul a legmelegebben ajánlani

Kelt márczius hóban 1872

51. Dáni Ferencz, Arad, Kecskemét és Szeged városok főispánja.
Deák János, Kecskemeten.
Fabián Sándor, Kun-egyesen.
Facsinau István, Tornallyán.
55. Főjti J., tanár Ó-Kanizsán.
Gál Lajos, tanár Uszán.
Goboczi Károly, K-Marján.
J. N. Grün, tanár Perjámoson.
Gubovics J., lelkész N-Ruszkán.
60. Hajlemáz J., keresk. Ó-Besze-ván.
Hegymeghy László, Szerencsen.
Hierl Imre, kasznár Légradon.
Horváth József, jegyző Margittán.
Ivancsov Baz., lelkész Királyházán.
65. Jurenák Gy., urad isp. Kiralyság.
Kardos József, Hollód-Vente.
Kapisinszky István, lelkész Gálzecs.
Késmáky Béla, szolgab. Szántován.
Kertész László, ügyvéd Múgocon.
70. Lázár Mihály, jegyző, A-Keresztur.
Lévay Henrik, az első magy. ált. bizt. társ. vez. igazgatója Pesten.
Martinez József, Szakálán.
Martonyi Dezső, Szarvason.
Molnár Anta, gazdatiszt Múgocon.

75. Narancsik Lajos, jegyző Batinán.
Nemes Gy., vasműgy. felügy. P. rév.
Neiszer János, lelkész Rézbányán.
Nics Ad., m. k. postamester Ókörtön.
Pollatschek M., Szegeden.
80. Pálinkás György.
Ózv. Péchy Pálné, Ókörtön.
Podra István, Mező-Heszia.
Ragályi Miklós, Edelényen.
Ribáry Gábor, T-Püredén.
85. Ruff Mátyas, Bezdán.
Sándor János, Sebeshelyen.
Simon János, tanár N-Ruszkán.
Ifj. szilágyi János, Gyula.
Szakál Albert, Körös-Tarcsán.
90. Stammer J., m. kir. postam. Szérvár.
Stefánovics Gy., keresk. Körösczén.
Szegő János, ügyvéd Pesten.
Szegedy Lajos, lelkész.
Szivess József, takarékp. ig. Szeged.
95. Szmonka János, Szolnokon.
Temesváry László, Derékyházán.
Toldy Sándor, gyógyszerész B-Komlós.
Torjay, Massán.
Tóth Antal, urad. isp. Szegváron.
100. Tóth J., főreálitanodai ig. Szegeden.

Helysükre miatt időnkint megújított névsorozat.

Helysükre miatt időnkint megújított névsorozat.

Számítalanszor történik, hogy csupán csak előítéletből mellőztetik a kisvárosi, magának valódi érdemet szerzett és képzett művész és honfi; mert többnyire a bécsi órákereskedők mindent igéző és ámitó hirdetéseink hitelt adva, oly súlyú szerkezetű, hasznavehetlen órák vásároltatnak, melyek — **mit a fölülirottak nagyrésze is bizonyíthat** — igenis játékszernek, de óráknak semmiesetre sem tevéhetők; ezen, a szandékos csalással határos eljárás ellen kötelesség erélyesen felszólalni, és mindenkit óvatosságra inteni.

Kitűnő jóságú

Brauswetter János

chronometer- és műórásnál, az első valódi, kules nélkül fölüzletelt óramentei inga órák szabadalmazott föltalálója, ki az 1871-ik évi londoni világkiállításán **dizsokmánynyal** hán kitüntette; az 1872-ik évi kecskeméti iparműkiállításán pedig, **valamennyi kiállítva volt órák fölött a győzelmet aratta, mint annak idején ezt a lapok is fölemlíték**: — továbbá külföldön, különösen pedig a francia Svajcz óra gyárában 12 éven át az óraművészet minden titkait magánva tette és a hozzávaló gépekkel el van látva, valamint **Münchenben** is az elméleti és gyakorlati vizsgálat eddig még senki által meg nem közelített sikerrel végzte.

Férfi-órák:	frt	frt	frt
Ezüst heng. óra 4 rubinnal	10—12	Arany horgonyóra 3. szám (18 kar.)	15 rubin 36, 38, 45, 50.
• • • aranyezél.		• horg. duplatok	55, 58, 65, 70.
• • • ugról.	13—14	• krist. yv.	42, 45, 55, 65
• • • duplatokkal	15—17	• horgonyóra duplatokk.	62, 65, 70, 80
• • • kristályv.	14—17	• valódi remontoir horgony-órák	kristályüveggel 65, 70, 80, 90
• • • horgonyóra 15 rubin	16—18	• ugyanaz dupl.	100, 110, 120, 160.
• • • duplatokkal	18, 20—22		
• • • angol horgonyóra 15 rubinnal	18, 20, 22—24	Hölgy-órák:	
• • • kristályüveggel	18, 20, 22—24	Ezüst hengeróra 4 rubinnal	13 16
• • • ugyanaz dupl.	22, 24, 26—28	Arany órák 3-mas számu (18 karatos)	
• • • valódi horg. remont., fülénél fölüzlet.	30, 32, 35		
• • • k-ist. üveg.	30, 32, 35		
• • • ugyanaz duplatok	35, 37, 40		

INGA-ÓRÁK legnagyobb választékban saját falalmányu új készlettel, melyeken a tokon kívül legyen az 1—2 vagy 3 nehezéssel mind egyszerűre fölüzni, ugyszintén megindítani és a mutatásokat igazítani lehet. Körülményes leírás és árjegyzék kívánatra ingyen be-küldetik.

10 évi írásbeli jótállásról szóló iratot kap minden óra vevője, 5 évit pedig minden javítás megrendelője használati utasítással együtt

A zsebórákat függő és fekvő, egyszerűval minden helyzetben és rázkódásban aráy san és pontosan szabályozva adom által a közönségnek.

Arany és ezüst órák, lánczok a magy. kir. ellenőri hivatal által megvizsgálván és minden nemben dus és a legdiszesebb választékban kaphatók. Ezüst óralánczok 3—8 frtig, hosszuk 6—15 frtig, 3-mas számu aranylánczok rövid 18 70 frtig, hosszú 35—100 frtig. Talmiarany, bronz- és aczellánczok is kaphatók. Tártyák, melyek nem tetszenének, kicseréltetnek órák arany és ezüst a legmagasabb árig cserébe el odatatnak 1069 1—*

Vidéki megrendelésre: a pénzösszeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett pontosan teljesítetnek.

Dr. Lengil Fr. nyirbalzsama.

Ha például arcot vagy más bőrhelyeket megkenünk vele, már a következő reggelen majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le a bőrről, mely azáltal vakító fehér és lágy lesz.

E balzsam az arcban támadt ránczokat és himlőhelyeket elsimítja és ifju kinézet ad neki; a bőrnek fehérséget, lágy-ságot és üdeséget kölcsönöz, legrövidebb idő alatt eltávolít szeplőt, májfoltokat, anya jeleket, orrvörösséget, atkákat s más tisztatlanságokat.

Egy korsó ára használati utasítással 1 frt 50 kr, postai küldésnél minden darab csomagolásáért 10 kr.

Raktár Pesten: Török József gyógyszerz., király-utca 7. sz. Pozsonyban: Pisztory gyógyszerésznel, Mihálykapu. 1024

KÉPES REGÉNYTÁR

Előfizetési felhívás

az című regény-folyóíratra.

Előfizetési díj: Fél évre 3 ft., egész évre 6 ft.

Kiadóhivatal:

Budapest, bálvány-utca 9. szám.